

A lehallgatás ipara

»Az Egyesült Államokban a miniatűr lehallgató készülékek gyártói egyre bővítik piacukat. A lehallgatókat felfedező és elhárító készülékek gyártói sem panaszkodhatnak rossz üzletmenetre. A legkülönbözőbb társadalmi körökben találnak vevőket. Egyes vállalatok arra használják fel ezeket a készülékeket, hogy jelezzék a betörések lopások kísérleteit. A magánügyletek és az elhárítószolgálat alkalmazottai szintén használják ezeket. Végezetül pedig elég sok ilyen miniatűr készülék jutott azok kezébe is, akik hivatalosan foglalkoznak ipari kémkedéssel. — írja a Handlslatt című lap. »Egyre jobb üzlet a lehallgató készülékek gyártása» című cikkében. A lap a továbbiakban ismerteti az említett készülékek néhány műszaki jellemzőjét, de még csak nem is utal arra, hogy az NSZK-ban számos botrányt okoztak ezek a készülékek. A cikket az alábbiakban rövidítve közöljük.

A törvény négy óra telefonlehallgató- és egyéb készülékekkel felszerelt olyan feladatokat láthat el, amelyek egyébként 400 embert igényelnének, jelentette ki nemrég egy hivatalos személy az amerikai televízióban.

Telefonbeszélgetések lehallgatására a vonalra való bekapcsolódás már ismert módszerrel kívül igen egyszerűen és hatásosan lehet alkalmazni a már említett miniatűr készülékeket is. Ezek rendszerint 5—100 mhz frekvencián működnek. Beszélgetéseket le lehet hallgatni kissé átalakított UHF-zsebrádió-vevőkészülékekkel. Egyes ilyen készülékek telepesekek, mint a nagyothallókészülékek. A lehallgatókészüléket elegánsan is el lehet helyezni. »Ott felejtik» az aktatáskát az érkezők

helyén és később érte mennek. A megbízható lehallgatókészülékekben legalább öt tranzistor van, méretük: 2,5x2,5x1,5 centiméter.

Vannak teljesen feltűnés nélkül hordható miniatűr készülékek, amelyek antennáját a nyakkendőben rejtik el. Térfogatuk csak 20-ad akkora, mint egy zsebmagnetofon.

Gépkocsiban a beszélgetés lehallgatására energiaforrásnak elég egy öngyújtó, s az antenna továbbítja a felvett beszélgetést. Egy ilyen modell ára 65—150 dollár között mozog.

Bőven gyártanak azonban lehallgatókészülékek működését zavaró készülékeket is. Gyakran mind a kétfajta készüléket ugyanazok a cégek árúsítják.

Egyes nyugatnémet városokban a rendőrség már rendszeresen használ olyan készülékeket, amelyek a rendőrkapitányság és a rendőrök között lebonyolódó beszélgetéseket kívülről számára érthetlenné teszik. Van egy amerikai megoldás, amelyet alkalmazva magát a telefont nem kell átalakítani, hanem elég egy kiegészítő alkatrészt hozzáerősíteni a mikrofonhoz, s egy másik, ugyanilyen kiegészítő alkatrészrel felszerelt készüléken jól lehet hallani az épület másik részében a beszélgetéseket. Az ilyen felszerelés ára 250 dollár. A szobában elrejtett mikrofon felfedezésére fémtárgyakat kereső készülékeket gyártanak. Jól elrejtett lehallgatókészülékeket is felfedez egy beépített modulátorral felszerelt nagy frekvenciájú vevőkészülék, amelyet 25 dollárért meg lehet vásárolni.

TANTERVI VITA

Elkészült és az Országos Pedagógiai Intézet kiadásában meg is jelent a dolgozók általános iskolájának tantervi tervezete. Az elmúlt napokban országos vita kezdődött erről a tervezetről. Csongrád megyében és Szegeden tegnap délelőtt a megyei tanács székében tartották az első megbeszélést az új tantervről. A tanácsot Papp József, a Pedagógusok Szakszervezete megyei bizottságának felnőttoktatási felelőse nyitotta meg, majd Gellért Gábor, az Országos Pedagógiai Intézet Felnőttoktatási Tagozatának munkatársa tartott előadást. A vitában felszólt Döme Mihály, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője, Párfi Ágoston tanulmányi felügyelő, Zenei József, a megyei tanács művelődésügyi osztályának felnőttoktatási előadója, Árnus Antal, a városi tanács művelődésügyi osztályának csoportvezetője, Gulácsy Zoltán, a Pedagógusok Szakszervezete szegedi bizottságának felnőttoktatási felelőse, F. Kiss Zoltán szakfelügyelő, Madarász Mihály, a városi tanács ipari osztályának előadója és Bozsér Áron vásárhelyi vezető igazgató.

Az első önálló tanterv A vita résztvevői egyöntudóan megállapították, hogy a dolgozók általános iskolája tantervi reformjának irányelveit alapjaiban igen jók és alkalmasak arra, hogy elősegítsék a felnőttoktatás további fejlődését. Az irányelvek és az OPI másik kiadványa, a részletes tantervi tervezet is azért jelentős, mert hiteles feladatokat tűlt be. A dolgozók általános iskolájának

Az első önálló tanterv

A vita résztvevői egyöntudóan megállapították, hogy a dolgozók általános iskolája tantervi reformjának irányelveit alapjaiban igen jók és alkalmasak arra, hogy elősegítsék a felnőttoktatás további fejlődését. Az irányelvek és az OPI másik kiadványa, a részletes tantervi tervezet is azért jelentős, mert hiteles feladatokat tűlt be. A dolgozók általános iskolájának

Olajkutatások Dunántúlon

A zalai olajkutatók ebben az évben szinte a fél Dunántúltra kiterjesztik tevékenységüket. A Dráva-medencétől a Balaton déli partjáig, a Nagykanizsa környékétől Zala, Vas, Győr-Sopron és Veszprém megye egy részét veszik kutatás alá.

A Kis-Alföldön, Uraidújfalú község határában a múlt év végén az egyik kút fúrása közben jelentős mennyiségű éghető földgáz tároló közetet fúrtak át. Ez azért érdekes, mert ezen a környéken eddig csak szén-savtelepeket találtak. Ezen a területen még egy fűróberendezést állítanak munkába. Vaszar, Répcelak, Iktváros és Szentgotthárd környékét öt nagy teljesítményű fűróberendezéssel kutadják át, s a számítások szerint huszoneg kutatófúrást végeznek el az év végéig.

Az olajkutatók másik fő kutatási területe a Somogy megyei Vízvár, Heresznye, Görgeteg-Babósa. Tarany térsége, fűróberendezéseket telepítenek Gutorföld, Nagyrése, Sávolc és Ivánc községek határában is.

Egyszerűsítik a magán-személyautók gumicseréjét

A magán-személyautó tulajdonosok régi óhaja, hogy egyszerűsítsék a gépkocsi abroncsköpenyek és tömlők cseréjét. Az Országos Gumipari Vállalat azt tervezi, hogy az idén teljesíti kívánágukat. Az erre vonatkozó tárgyalásokat megkezdte fellettes szerveivel és más illetékes hatóságokkal. A jelenlegi eszerendszer arra kötelezi a magán-gépkocsi tulajdonosokat, hogy elkopott gumijaikat beszoalgtassák. Ez azonban meglehetősen bürokratikus eljárás. Az új gumikat előzőleg igényelni kell az Országos Gumipari Vállalat készletező és értékesítő irodájától. Az igénylés tudomásulvétele után az iroda felhívja a kocsi tulajdonost, hogy a kért gumiknak megfelelő számú köpenyt, illetve tömlőt adja át a Palma gyárnak, esetlegesen újrafutózásra, vagy beörlésre. A készletező iroda a

Tanácskozás Szegeden a dolgozók általános iskolája tantervi reformjának irányelveiről

eddig nem volt önálló tantervük. A felnőttek annak a tantervnek alapján ismerték meg és sajátították el a kötelező tanulmányi anyagot, amelyet a gyermekek számára állítottak össze.

Az új tanterv az iskolák iránt támasztott társadalmi követelményeiből indul ki, de figyelembe veszi a felnőttek igényeit, kívánágait is, a városi, üzemi dolgozókat éppúgy, mint a falusiakat. Ennek alapján az új tanterv mindenekelőtt alapja kíván lenni a százezres tömegek iskolai rendszerű képzésének. Az irányelvek kimondják, hogy mivel a dolgozók általános iskolája alapozó jellegű, és a hallgatókban ki kell alakítani, az önálló tanulás készségét is, ebben az iskolatípusban a levelezőoktatás nem járható út.

Az új tanterv egységes. Ez a többi között azt jelenti, hogy a hallgatók az ország minden iskolájában azonos tankönyveket használnak majd. Egyes anyagrészek, olvasmányok azonban közvetlenül ipari, illetőleg mezőgazdasági munkakörökhez kapcsolódnak.

A tantervi irányelvek hangsúlyozzák, hogy a felnőttek a társadalmi életben és a munkában számtalan olyan ismereteket szereznek, amelyekkel a gyerekek nem rendelkeznek. Ezekre az ismereteket kisebb-nagyobb mértékben épít is az új tanterv.

A szakképzés és az általános műveltség

Az irányelvek hangsúlyozzák, hogy a felnőtt hallgatók

a tanultakat mindennapos tevékenységükben is alkalmazni szeretnék. A dolgozók általános iskolájának ezzel számolva kell a korszerű alapműveltséget nyújtania. Az új tanterv ennek megfelelően a szakmával nem rendelkezőket támogatja abban, hogy szakmunkássá váljanak. Az új tanterv tervezete elképzelhetőnek tartja a dolgozók általános iskolája ismeretanyagának és a szakmai képzésnek az összehangolását. Ez — elsősorban falun — lehetőséget ad arra, hogy a két formát egybekapcsolják és a tanulók megközelítőleg egy időben végezzék el a mezőgazdasági szakmunkásképzés megalapozását és a dolgozók általános iskoláját. Ez a falusi felnőttek számára általában egy év nyereséget jelent majd.

Az új tanterv a tananyagot új módon állítja össze, a felnőttek életkori sajátosságainak megfelelően. Az irodalomtanításban például — előtérben a gyerekek anyagától — nem olyan szemelvényeket olvastatnak, amelyekben a gyerekek a főhősök, a biológiai munkaközösségtannal egészítik ki, a kémiában többet foglalkoznak a műanyagokkal stb.

Kevesebb tantárgy

Az irányelvek hangsúlyozzák, hogy a felnőttek általános iskolájában a jelenlegi 7 tantárgy egysége tanfélése komoly nehézséget okoz. Ennek megszüntetésére az irányelvek kimondják, olyan tantárgybeosztást kell kialakítani, hogy a hallgatók egyidejűleg 4, legfeljebb 5 tantárgyat tanuljanak.

A tervezet végül javasolja a dolgozók egységes iskolájának bevezetését.

Az új tanterv vitája tovább folyik. Nemesak pedagógusok és felnőttoktatási szakemberek, hanem ipari és mezőgazdasági dolgozók is megbeszélésük majd. Szegeden legközelebb — február 19-én — a történelem tanítására vonatkozó elképzeléseket vitatják meg.

Magyar építésszek

a KGSZ programjáért

Az Építésügyi Minisztérium Kutató- és Tervezőintézetének dolgozói széleskörű tudományos együttműködést alakítottak ki a KGST-országok tudósival. A magyar szakemberek csaknem 40 fontos tudományos téma kidolgozásával segítik a KGST építésügyi állandó bizottságának és különböző szekcióinak munkáját.

A baráti országok építőiparának fejlesztéséhez különösen sok támogatást ad az építésiparosiási szekció, amely az utóbbi években már több mint 20 fontos ajánlást készített elő az építés nagyipari módszereinek kiterjesztéséről és egységesítéséről. A magyar szakemberek csaknem valamennyi feladat kidolgozásában részt vettek, s több témában, mint felelős megbízottak maguk rendezték és terjesztették elő a közös anyagból, összedíltott fejlesztési javaslatokat. A KGST-országok építőiparának különleges típusú betonacél ellátásáról készített magyar javaslatot jegyzőkönyvi elismeréssel dicsérte meg a szekció és az állandó bizottság 7. ülése.

A magyar építési kohászati és szabványosítási szakemberek egységes műszaki előírásokat dolgoztak ki a betonacél gyártásáról és felhasználásáról. Az egységes műszaki előírások alapján majd csupán Magyarország mintegy 7,5 millió forintot takaríthat meg évente.

A magyar szakemberek dolgoztak ki javaslatot a feszített betonlemezgyártás fejlesztésére, s a betonacélhuzal megfeszítésére újfajta berendezést találtak fel. Ezzel előreláthatóan 5—10 százalékkal csökkenthetik majd a huzal felhasználását a baráti országok.

§ Jogászunk válaszol...

Hogyan lehet a tsz-ekben rendszeresen előleget fizetni

A termelőszövetkezetek tagjainak a végzett munka arányában — a jogszabályok szerint — a ténylegesen várható készpénzesedés 60 százaléka erejéig nyújthat gazdálkodó tsz-eknek a járási tanács mezőgazdasági osztálya és a bank engedélyezheti, hogy a IV. negyedévben — esetleg már korábban is — a ténylegesen várható készpénzesedés 80 százalékaig osztihassanak előleget. Az ilyen engedélynek azonban előfeltétele, hogy a közös gazdaság az esedékes kötelezettségét — természetbeni és pénzübeni — saját eszközeiből az év végéig maradéktalanul teljesíteni tudja, és az ilyen mértékű előlegfizetés ne vezessen a tagok túléledezésére.

A tagoknak kifizethető előlegről elsősorban saját pénzeszközökből — elszámolási számláról — kell gondoskodni. Egyes hónapokban azonban — amikor nincs nagyobb bevétel — az előleg kifizetésére rövid lejáratú hitelt lehet igénybe venni. A munkaadó-előleg kifizetésére szükséges hitel összegét — a termelési kiadásokra tervezett összegben belül — az első felévi, illetve a harmadik és negyedik negyedévi hitel-tervben kell közölniök a termelőszövetkezeteknek. A szükséges hitel összegének megállapításakor vegyük számlára, hogy az elszámolási számlára havonta befolyó bevételekből mennyi marad

az egyéni termelési kiadások után és mennyit használhatunk fel egyes beruházási hitelekkel üzemviteli célra, tehát előlegfizetésre is. Ezek kiegészítésére kérhet hitelt a tsz az előírások szerint kifizethető előleg erejéig. A gazdaságilag még nem szilárdult termelőszövetkezetekben a fentiekben kívül lehetőség van olyan megállapodásra, amely szerinti a bank a december 15-ig beérkező bevétel meghatározott részét az előlegszámlára vezeti át. Ilyen esetben a százalékos arány megállapítása a pénzbevételek és kifizethető pénzbevételek összege figyelembevételével történik. A gyenge tsz-eknél tehát az előlegszámlán jóváírásra kerülő összegeket is számlátársa kell venni, mint az előlegfizetésre szolgáló saját pénzeszközöt. Csak ennek felhasználása után lehet rövid lejáratú hitelt bevezetni, illetve igényelni a további előleg fizetésére.

Az előlegzés mértékére vonatkozó szabályokat meg kell tartani. Ha az előlért mértékben felül oszt a közös gazdaság bármilyen emienn előleget és így a kötelezettségek kiegyenlítését hátráltatja — kivéve a tervezett mértékű kiadott kenyérgabont —, a bank a termelőszövetkezet részére mindaddig nem foltozthat rövid lejáratú hitelt, amíg a termelőszövetkezet nem rendezi esedékes kötelezettségeit. Dr. Kunos József

Előbb a jászol, azután az istálló

Ki a felelős az óthalmi gazdaság építkezésének elhúzódsáért?

Az Óthalmi Állami Gazdaságban minden tekintetben korszerű két tehénistálló építéséhez fogtak még a nyáron. Az építkezésre, valamint a később elkészülő létesítmények berendezésére 2 millió forintot terveztek. Az egyik 108 férőhelyes istállót

a múlt év december 15-re adták volna át rendeltetésének, a tervek szerint. A másik a tavasz folyamán készült volna el, egy elletővel együtt.

Kiváncsiak voltunk, hogy a szép tervből mi valósult meg. Végvári István, a gazdaság építészvezetője készségesen kalauzolt végig benünket a félbemaradt építkezésen. Az egyik istálló már majdnem készen áll, csak a villanyvezetést kell elvezetni rajta, a tetőzetet a palázást befejezni és felszerelni a trágyakihúzó szerkezetet.

A másik épület és az ellető félig sincs kész, illetve a gépi fejéshez szükséges esőhálózatot már beszerelték az istállóba, amely még tétő nélkül áll. Mivel ennek az épületnek az elkészítése csak a tavasszal lesz esedékes, hagyjuk is ki a vizsgálatásunkból.

Miért nem készült el határidőre az első istálló? — Az építkezéshez két hónap késéssel kezdhettek hozzá a gazdaság építőmunkásai, mert az AGROTERV nem készítette el időre a terveket — válaszolta Gósi János főállattenyésztő. — Ebből következett, hogy az épületelemek gyártásához csak megkésve foghatott az EM Győr megyei Építőipari Vállalat. Így fordult elő az a fura helyzet, hogy a jászlakat előbb építettük meg — hogy a munka ne álljon le — mint ahogy a fal- és tetőszerkezetet felhúztuk volna. A tetőzetet most sincs

elegendő hullámpala. A tető egy részét ponyvával fedték be, hogy a belső vakolatot ne áztassa le a hó. Ettől ugyan még leválhat a vakolat.

Sajnos, nem kaptunk elegendő eternit hullámpalát — mondotta Végvári István építészvezető. Tudomásom szerint Látatlanról kapjuk. Az egész gazdaságnak

mintegy tíz vagon hullámpalával tartozik a lábatlani vállalat. A főállattenyésztő viszont aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy az építkezés befejezésével sem lesz teljes egyelőre az istálló berendezése.

Az Állami Gazdaságok Szerelő és Segédipari Vállalata Budapesten ugyanis nem készítette el a trágyakihúzó szerkezetet, amelynek gyártását pedig elvállalta. Most ott tartunk, hogy másik kivitelezőt kell keresni, hogy végül is boldoguljunk

— mondotta Gósi János. Ezek után az Óthalmi Állami Gazdaság hol keresse a maga igazát? Annyi bizonyos, hogy így nem lehet építkezni, milliókat beruházni, ha a partner-vállalatok

nem tartják be vállalt kötelezettségeiket. s télviz idején »megfürdőtik» az Óthalmi Állami Gazdaságot. S ezt teszi az Állami Gazdaságok Szerelő és Segédipari Vállalata is, amelynek pedig — a nevéből ítélve — több köze lehetne az óthalmi gazdasághoz, mint a lábatlani gyárnak, vagy az EM Győr megyei Építőipari Vállalatnak.

Az elgondolás megvalósítása, hogy korszerű tejgazdaságot hozzanak létre Óthalmon, egyelőre késik. Ha azt számoljuk pedig, hogy december 15 óta 108 tehén mennyi tejet adott volna a népgazdaságnak, ha az is-

tálló idejében elkészül, akkor

a késedelmes építkezés máris megbosszulta magát.

S ha az egyik építkezés befejezése késik, ez kitalhatja a tavaszra tervezett épület átadásának határidejét is. A fejtárgyban nem kezdheti meg időben a termelést, s ez esetben több tízezer liter tej elvesztésével számolhatunk az építkezés befejezésének másfél-kéthónapos késése miatt. Ez pedig vesztesség, nagyjából számolva százezres forint. S ezért ki a felelős? L. F.